

Služební předpis

ze dne 22. 6. 2018, kterým se stanoví

Interní protikorupční program

v Národním archivu

Část první Úvodní ustanovení

Čl. 1

Úvodní ustanovení

- (1) Tento služební předpis (dále jen „předpis“) je vydán v souladu s pokynem ministra vnitra č. 16/2018 ze dne 14. května 2018, kterým se mění pokyn ministra vnitra č. 1/2015, kterým byl vydán Resortní interní protikorupční program Ministerstva vnitra (dále jen „RIPP“), ve znění pozdějších předpisů.
- (2) Tento předpis se vztahuje na státní zaměstnance, kteří jsou ve služebním poměru podle zákona o státní službě, na zaměstnance v pracovním poměru dle § 178 zákona o státní službě, na zaměstnance v pracovním poměru nevykonávající činnosti dle § 5 zákona o státní službě a zaměstnance činné na základě dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr (dále jen „zaměstnanci“).

Čl. 2

Účel interního protikorupčního programu - IPP

- (1) Interní protikorupční program (dále je „IPP“) je nástrojem a návodem k vytváření a posilování protikorupčního klimatu a k řízení rozpoznaných rizik korupce v Národním archivu (dále jen „Archiv“).
- (2) IPP je založen na následujících základních pilířích boje proti korupci:
 1. vytváření a posilování protikorupčního klimatu,
 2. postupy při podezření na korupci,
 3. transparentnost,
 4. řízení korupčních rizik,
 5. vyhodnocování interního protikorupčního programu.

Čl. 3

Pojem korupce ve veřejné správě

- (1) V prostředí veřejné správy České republiky je korupce vnímána převážně jako přijímání a předávání úplatků, protislužeb, klientelismu a nepotismu. Korupci lze charakterizovat jako vztah dvou stran, kdy jedna strana poruší své povinnosti tím, že zneužije svěřenou pravomoc, za což získá neoprávněné zvýhodnění pro sebe nebo pro jiného, a to z vlastního podnětu nebo z podnětu druhé strany. U všech forem korupčního jednání musí jít o úmyslné jednání s cílem přivodit sobě nebo jinému nezaslouženou výhodu, neoprávněný prospěch apod.

- (2) Korupce se ve veřejné správě vyskytuje nejčastěji ve dvou základních podobách.
 - a) *Byrokratická korupce*, do které patří korupční chování osob vykonávajících činnosti dotýkající se veřejné správy. Projevuje se například rozhodováním v rozporu s právními předpisy a interními akty řízení, přidělováním zakázek mimo konkurenční prostředí, pletichařením v oblasti veřejných zakázek, neuplatňováním sankcí vůči osobám, které porušily právní předpisy, apod.
 - b) *Politická korupce*, čímž se rozumí zejména korupce představitelů veřejné moci, ohrožující základy ústavního systému, ekonomické a bezpečnostní politiky státu.
- (3) Obě formy korupce zasahují jednotlivě stupně veřejné správy a politické moci a projevují se buď jako *korupce vedoucí k akumulaci majetku* (např. úplatky, provize, podvod, zpronevěra a hospodářská kriminalita), anebo jako *korupce spojená s ochranou mocenských pozic* (např. zneužití postavení či funkce k získání majetku, nebo jiného nezaslouženého prospěchu či zvýhodnění).

Část druhá

Vytváření a posilování protikorupčního klimatu

Čl. 4

Etický kodex

- (1) Etický kodex stanovuje chování a povinnosti zaměstnanců, které nestanoví explicitně zákon či interní předpis.
- (2) Důležitým dokumentem oblasti etiky ve veřejné správě je Etický kodex úředníků a zaměstnanců veřejné správy, schválený usnesením vlády č. 331 ze dne 9. května 2012 (dále je „Etický kodex“) a služební předpis náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 13/2015, kterým se stanoví pravidla etiky státních zaměstnanců (dále jen „pravidla etiky“).
- (3) Zaměstnanci Archivu jsou povinni při výkonu svých práv a povinností, vyplývajících ze služebního a pracovněprávního vztahu, jednat v souladu s Etickým kodexem a pravidly etiky.

Čl. 5

Cíle a prostředky IPP

- (1) Cílem IPP je minimalizovat motivaci zaměstnanců ke korupčnímu jednání a zvyšovat u nich povědomí, že pokud se ke korupci uchýlí, nebo se budou podílet na vytváření korupčního prostředí, budou brzy odhaleni a potrestáni.
- (2) Prevencí korupce je pracovní prostředí odmítající korupční jednání a zdůrazňující loajální vztah zaměstnance k zaměstnavateli a majetku státu.
- (3) Vůči zaměstnancům, kteří svým zaviněným jednáním nebo opomenutím porušují právní předpisy, interní akty řízení a vytváří tím prostor pro korupci, nebo jsou sami zapojeni do korupčních aktivit, je třeba postupovat rychle, důrazně a nekompromisně, v mezích zákona o státní službě nebo zákoníku práce.
- (4) Podpůrně působí vzdělávací proces, účinný vnitřní kontrolní a řídicí systém, Etický kodex, pravidla etiky a osobní příklad představených a vedoucích zaměstnanců.

Čl. 6 Informovanost o IPP

- (1) Zaměstnancům Archivu je IPP zpřístupněn na intranetu. Tím je zajištěno:
 - seznámení zaměstnanců s IPP,
 - povědomí o ochraně zaměstnanců, kteří oznámili podezření na korupci,
 - vysvětlení postupu v případě korupčního jednání tak, aby každý zaměstnanec dovedl řešit situace, do kterých se může dostat v souvislosti s výkonem svých pravomocí, například při obdržení korupční nabídky.
- (2) Veřejnosti je IPP trvale zpřístupněn na webových stránkách Archivu na adrese <https://www.nacr.cz/uredni-deska/protikorupcni-opatreni>

Čl. 7 Vzdělávání zaměstnanců

- (1) Součástí vstupního vzdělávání zaměstnanců je seznámení s platnými interními akty řízení a služebními předpisy a seznámení s pravidly etiky státních zaměstnanců. Zaměstnanci jsou seznámeni i s postupy v případě korupčního jednání.
- (2) Všichni zaměstnanci podpisem stvrzují, že se s IPP seznámili. Vedoucí zaměstnanci zajistí u zaměstnanců potvrzení o seznámení s IPP i s každou jeho aktualizací.

Část třetí Protikorupční program

Čl. 8 Postup při oznámení podezření na korupci

(1) **Přijímání a vyřizování podnětů kanceláří ministra vnitra**

Archiv se obecně řídí postupy stanovenými v RIPP. Pro zaměstnance Archivu je tedy místem pro oznámení korupčního jednání kancelář ministra vnitra, není-li oznámení o podezření na korupci podáno orgánu činnému v trestním řízení.

Kanceláři ministra vnitra mohou zaměstnanci Archivu podat oznámení o podezření z korupce v těchto formách:

- listinné oznámení, které je možné zaslat na adresu Ministerstvo vnitra, kancelář ministra vnitra, Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7;
- e-mail na adresu protikorupci@mvr.cz;
- telefonát na tel. linku 974 832 925;
- osobní oznámení v kanceláři ministra vnitra.

Útvar přijímající oznámení dodržuje následující pravidla:

- zaručuje anonymitu oznamovatele,
- vyhodnocuje relevantnost přijatého oznámení,
- určuje stupeň závažnosti relevantních oznámení,
- vede evidenci podání pro statistické zpracování,
- navrhuje nápravné opatření na základě zjištěných skutečností.

(2) Postup oznámení pouze pro státní zaměstnance

Státní zaměstnanec může navíc použít postup oznamování korupčního jednání podle nařízení vlády č. 145/2015 Sb., o opatřeních souvisejících s oznamováním podezření na protiprávní jednání ve služebním úřadu.

Dle tohoto nařízení je v Archivu určen prošetřovatel, kterému je možné oznámení podat:

- e-mailem na adresu protipravnijednani@nacr.cz
- v listinné podobě - k tomu účelu je v Archivu zřízena schránka, umístěná v objektu PTO na pracovišti Chodovec, v přízemí objektu,
- v listinné podobě na adresu Národní archiv, Archivní 4, 149 01 Praha 4,
- obálka s oznámením se viditelně označí "PROŠETŘOVATEL".

Činnost prošetřovatele se řídí metodickým pokynem náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 8/2015, kterým se stanoví podrobnosti k postupu při prošetřování oznámení podezření ze spáchání protiprávního jednání ve služebním úřadu. Stanovenými postupy je deklarována ochrana oznamovatelů s tím, že oznamovatel nesmí být v souvislosti s učiněným oznámením postížen, znevýhodněn nebo vystaven nátlaku.

(3) Ochrana oznamovatelů

Úloha oznamovatele korupčního jednání je zásadní v odhalování korupce. Pokud oznámení nebylo učiněno s cílem způsobit škodu jiné osobě, nebudou proti oznamovateli korupčního jednání přijímány žádné personální, kázeňské či jiné postihy v souvislosti s jím učiněným oznámením.

Při práci s podaným oznámením ani při jeho prošetřování nebude identita oznamovatele prošetřujícímu organizačnímu celku známa a zůstane uložena ve složce vedené kanceláří ministra vnitra nebo prošetřovatelem Archivu, a to za předpokladu, že ve věci nejde o trestný čin.

V případě, že je zřejmé, že ve věci jde o podezření z trestného činu, je zákonnou povinností postoupit podání orgánu činnému v trestním řízení. V těchto případech však nelze zatajit identitu oznamovatele.

O postoupení podání bude informován pouze oznamovatel, je-li znám. Informování představených a vedoucích zaměstnanců za účelem přijetí věcných, organizačních nebo personálních opatření bude prováděno v koordinaci s policejním orgánem tak, aby nedošlo ke ztížení nebo zmaření účelu trestního řízení.

Kancelář ministra vnitra nebo prošetřovatel Archivu bude sledovat postoje nadřízených vůči oznamovateli, je-li znám, a v případě zjištění diskriminačních aktivit bezodkladně zahájí kroky k jejich eliminaci.

(4) Následná opatření

K omezení opakování korupčního jednání či jeho včasnému odhalení jsou přijímána nápravná opatření spočívající v úpravě vnitřních procesů a hodnocení korupčních rizik představenými a vedoucími zaměstnanci Archivu a přijímána opatření s cílem snížení jejich dopadu a významnosti.

V případě odhalení korupčního jednání je dodržován postup při prošetření v souladu s platnými zákony a interními akty řízení.

Vzniklé škody jsou řešeny a vymáhány na základě rozhodnutí zaměstnavatele.

Čl. 9 Transparentnost

- (1) Při řízení jednotlivých procesů, činností a jejich kontrole je zajištěno právo veřejnosti na informace v rozsahu platných právních předpisů a podávání podnětů a návrhů ze strany veřejnosti. Tím jsou vytvořeny přiměřené předpoklady pro prevenci korupce i pro její odhalení.
- (2) Zveřejňování informací je v Archivu prováděno v souladu s platnou legislativou a zahrnuje:
 - a) informace o uskutečněných veřejných zakázkách včetně veřejných zakázek malého rozsahu,
 - b) interní protikorupční program Archivu,
 - c) ochrana osobních údajů – GDPR,
 - d) informace o struktuře Archivu,
 - e) kontakty na vedoucí včetně e-mailu,
 - f) profesní životopis vedoucího služebního úřadu,
 - g) uzavřené smlouvy, včetně změn a dodatků.
- (3) Povinně zveřejňované informace dle bodů a) až e) jsou zpřístupněny na webových stránkách Archivu na adrese <http://www.nacr.cz/>. Informace dle bodu f) jsou zveřejňovány v Registru smluv (ISRS), jehož správcem je Ministerstvo vnitra ČR, na adrese <https://smlouvy.gov.cz/>.

Čl. 10 Řízení korupčních rizik

- (1) Korupční rizika jsou součástí analýzy všech rizik rozpoznaných v zabezpečovaných procesech a činnostech ve smyslu ustanovení § 25 odst. 1 a 4 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole, ve znění pozdějších předpisů.
- (2) Řízení korupčních rizik zahrnuje tyto činnosti:
 - a) *Identifikace korupčních rizik včetně každoroční aktualizace* – spočívá ve vytipování korupčních rizikových oblastí v Archivu.
 - b) *Stanovení pravděpodobnosti zapůsobení rizika* u identifikovaných rizik - v reálném čase, stupně hodnocení 1 – 5.
 - c) *Stanovení nežádoucího dopadu rizika* u identifikovaných rizik - jeho zapůsobení na výkon veřejné správy a rozpočet, stupně hodnocení 1 – 5.
 - d) *Stanovení stupně významnosti vlivu rizika* – součin hodnocení pravděpodobnosti a dopadu.
 - e) *Návrh opatření* ke snížení rizika korupce u identifikovaných rizik.
 - f) *Vytvoření dokumentu „Seznam korupčních rizik“* (viz příloha), členěného podle zabezpečovaných činností.
 - g) *Vypracování grafické mapy rizik* dle stupně významnosti vlivu rizika (viz příloha).
- (3) Za činnosti dle odst. 2, bod a) až e) odpovídají vedoucí zaměstnanci Archivu.
- (4) Činnosti dle odst. 2, bod f) a g) vykonává určený zaměstnanec z útvaru ředitele Archivu.

(5) Hodnocení identifikovaných rizik se provádí v pětistupňové škále takto:

Pravděpodobnost zapůsobení rizika	Nežádoucí dopad rizika	Stupeň významnosti vlivu rizika (pravděpodobnost x dopad)
1 - Zanedbatelná Vyskytuje se v zanedbatelném rozsahu (1 - 20 %)	1 - Zanedbatelný Výpadky v činnostech, které nemají vliv na chod organizace, běžná nápravná opatření.	1 - Zanedbatelný (rozsah hodnot 1 - 3)
2 - Nepatrná Vyskytuje se za výjimečných okolností (21 - 40%)	2 - Nepatrný Výpadky v činnostech, které nemají vliv na chod organizace, nápravná opatření vyžadují spolupráci několika subjektů.	2 - Běžný (rozsah hodnot 4 - 8)
3 - Možná Vyskytuje se ve větší části (41 - 60%)	3 - Malý Občasné výpadky v činnostech, nutné zásahy do režimu organizace, poruchy narušující vnitřní chod organizace.	3 - Nezanedbatelný (rozsah hodnot 9 - 15)
4 - Téměř pravděpodobná Vyskytuje se v rozsahu (61 - 80%)	4 - Střední Periodicky se opakující výpadky v činnostech, riziko finančních ztrát, velké množství pochybení, musí řešit soudy a nadřízené orgány.	4 - Závažný (rozsah hodnot 16 - 20)
5 - Pravděpodobná Vyskytuje se v rozsahu (81 - 100%)	5 - Značný Poruchy mají dopad na veřejnost, ohrožení plnění zákonných povinností, finanční ztráty.	5 - Velice závažný (rozsah hodnot 21 - 25)

(6) V případě, že je identifikováno riziko se stupněm významnosti „Závažný“ nebo „Velice závažný“, zajistí vedoucí služebního úřadu (ředitel Archivu) prošetření s cílem identifikovat a vyhodnotit skutečnosti nasvědčující výskytu korupčního jednání a přijmout opatření k minimalizaci těchto rizik.

Čl. 11 Vyhodnocování IPP

Vyhodnocení IPP provádí určený zaměstnanec Archivu k 31. prosinci lichého kalendářního roku takto:

- a) vyhodnotí a aktualizuje seznam korupčních rizik,
- b) zpracuje zprávu o vyhodnocení interního protikorupčního programu a do 15. ledna následujícího kalendářního roku ji odešle kanceláři ministra vnitra. Tato zpráva obsahuje:
 - informaci, zda byl vytvořen vlastní interní protikorupční program,
 - jak byli s obsahem interního protikorupčního programu seznámeni zaměstnanci Archivu,
 - kde je tento dokument dostupný veřejnosti (na internetu),
 - zda byla aktualizována korupční rizika, a jaká byla přijata opatření ke snížení jejich dopadu,
 - zda se vyskytly případy korupce,
 - kontakt na osobu, která se problematice korupce věnuje,
 - závěr a podpisovou doložku.

Část pátá Závěrečná ustanovení

Čl. 12 Aktualizace IPP

IPP se aktualizuje na základě aktualizace resortního protikorupčního programu Ministerstva vnitra.

Čl. 13 Seznámení zaměstnanců

Příslušní vedoucí zaměstnanci Archivu zajistí seznámení všech svých podřízených s obsahem služebního předpisu.

Čl. 14 Zrušovací ustanovení a účinnost

- (1) Zrušuje se Pokyn ředitelky Národního archivu č. 2/2015.
- (2) Tento služební předpis nabývá účinnosti 30. 6. 2018.

V Praze dne 22. června 2018

PhDr. Eva Drašarová, CSc., v . r .
ředitelka Národního archivu

Příloha:
Seznam korupčních rizik v Archivu

Č. j. NA /2018